

23.10.2023

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Merenkulun väylämaksun pysyvä puolitus

Pääministeri Orpon hallitus esittää merenkulun väylämaksu puolittamista pysyvästi Suomen vientiteollisuuden kilpailukyystä huolehtimiseksi. Elinkeinoelämän keskusliitto EK kannattaa esitystä.

On tärkeää, ettei nykyisessä laissa oleva väylämaksun korotus toteudu vuoden 2024 alussa, vaan maksu vakiinnutetaan puolitetulle tasolle. Merenkulun kustannukset tulevat nousemaan lähivuosina merkittävästi muun muassa ilmastotoimien seurauksena. Lisäkustannukset haastavat ulkomaankauppaa käyvien yritysten kilpailukykyä ja kuljetuspalveluja tuottavien varustamojen investointikykyä. Väylämaksun pysyvällä puolittamisella on siten positiivisia vaikutuksia ulkomaankaupan kilpailukykyyn, varustamojen investointeihin, meriliikenteen tehokkuuteen sekä ilmastopäästöjen vähentämiseen. Väylämaksuratkaisu parantaa myös väylämaksun ennakointia ulkomaankauppaa käyvien yritysten ja varustamojen välisissä pitkäkestoisissa kuljetussopimuksissa.

Hallitus esittää väylämaksun puolituksen toteuttamista kiireellisen valmisteluajataulun vuoksi niin, että ensin väylämaksun puolitusta jatketaan vuosille 2024–2027 syksyn talousarvioesitykseen liittyvänä budjettilakina. Pysyvän puolituksen edellyttämän säädöshankkeen valmistelu käynnistetään välittömästi ja tuodaan eduskuntaan syksyllä 2024.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK osallistuu mielellään säädöshankkeen valmisteluun. Samassa yhteydessä voidaan luopua väylämaksun vertaamisesta ja perustelemisesta valtion meriväylien ylläpidon ja jäänmurron kustannuksilla. Meriväylät ovat liikennejärjestelmän perusinfraa, kuten muutkin väylät ja niiden ylläpito, ja niiden kustannuksista vastaa valtio yleisillä verovarilla.